

Brændeviin, hvorfor Afgiften er erstattet, som med de Kjøbstæder, der, efter at den provisoriske Lov af 15de September var udkommen, udførte deres levende Kreaturer og erholdt Consumtionsafgiften af disse Kreaturer godtgjort. Finantsministeren havde jo rigtignok tiltænkt disse Kjøbstæder en Mulkt eller en Straf, om man saa kunde falde det, men heldigviis gif Folkethinget ikke ind paa at ville tilkjende dem en saadan Straf. Det kan dog heller ikke lagges Kjøbstæderne qua Communer til Last, at disse Kreaturer bleve udførte. Det var Brændeviinsbrændere og Handlende, der benyttede og gjorde en sliq Brug af Loven, der jo var aldeles lovlig, og saaledes er det jo ogsaa aldeles lovligt, at man har udført Brændeviin her fra Kjøbenhavn efter den 7de October eller efter at den provisoriske Lov er traadt i Kraft, saaledes, at Afgiften er blevet erstattet — ikke dem, der have kjøbt Brændevinet; thi det er i Almindelighed ikke Tilfældet, — men Brændeviinsbrænderne her i Kjøbenhavn. Det er da ikke Bornholmerne, der herfor bør straffes; det er ikke Producenterne, der skulde have Godtgjørelse, det er Consumenterne, det er Bornholms Beboere, det er Bornholm qua Commune, og fordi enten enkelte Privatmænd eller enkelte Kjøbmænd og Brændeviinsbrændere have gjort et saadant Brug af Forordningen, er det dog Noget, der ikke kan falde hele Landet til Last. Desuden kan det jo ogsaa meget godt undgaaes, at Statskassen lider et saadant Tab, ved at det bestemmes, at Loven ikke træder i Kraft paa Bornholm førend fra 1ste Januar 1852 eller 1ste April 1852, og at der af det Brændeviin, der udføres i denne Mellemtid fra Bornholm til Rigets øvrige Provindser, skal betales Afgift. Naar der deraf betales Afgift, saa faaer Statskassen jo igjen godtgjort den Afgift, som nu er bleven

ubredt til dem, der have afhændet Brændeviin til Bornholm. — Den høitærede fungerende Finantsminister har yttret Tvivl om, hvorvidt min Beregning er rigtig, naar jeg anførte, at, naar man tog Hensyn til, at Bornholms Hartkorn var omtrent 30 Procent høiere end Hartkornet i det øvrige Rige, og naar man fordeelte Landgildeydelsene, der beløbe sig til en Vardi af 25,000 Rbd., idetmindste paa Bornholms Hartkorn, vilde det findes, at dette Hartkorn er ligesaa stærkt beskattet som Hartkornet i det øvrige Rige. Jeg kan forsikre den høitærede Finantsminister, at jeg har gjort en nøiagtig Beregning derover, og jeg troer, at han, naar han selv vil gjøre den, vil finde, at den er fuldkommen rigtig efter den Vardi, han i sit Budget over Domainindtægterne og Udgifterne selv har angivet. Han har ogsaa bemærket, at det er en Fordeel for Bornholm at have sit eget Militair; jeg vil gjerne troe, at det er en Fordeel, men det er i Sandhed ogsaa en Byrde, og naar der som Grund, hvorfor der er Mangel paa Kapitaler, er anført Bornholms isolerede Beliggenhed, saa er det fuldkomment rigtigt; men netop derfor er det af den hyderste Betydning for Bornholmerne at have en Kapital og en Kapital, som de kunne gjøre sikker. Regning paa, hvoraf de have Renter, som de forud vide, hvortil de kunne anvende. Grunden er dog egentlig ikke aldeles den; men Bornholm har hidtil eller idetmindste i mange Aar været et terra incognita, og fra Rejsringens Side er der, navnlig hvad Communicationsmidler, stadige Postforbindelser angaaer, kun sørget derfor fra Begyndelsen af dette Decennium; før var der ingen stadig Postforbindelse imellem Bornholm og det øvrige Rige, og det har vist ikke kunnet bidrage til at fremme Bornholms materielle Velvære.